

RIKSDAGENS SVAR 130/2010 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om godkännande av vissa bestämmelser i och tillämpning av konventionen om förbud mot utveckling, produktion, innehav och användning av kemiska vapen samt om deras förstöring

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lag om ändring av lagen om godkännande av vissa bestämmelser i och tillämpning av konventionen om förbud mot utveckling, produktion, innehav och användning av kemiska vapen samt om deras förstöring (RP 96/2010 rd).

Beredning i utskott

Utrikesutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (UtUB 4/2010 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lag:

Lag

om ändring av lagen om godkännande av vissa bestämmelser i och tillämpning av konventionen om förbud mot utveckling, produktion, innehav och användning av kemiska vapen samt om deras förstöring

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om godkännande av vissa bestämmelser i och tillämpning av konventionen om förbud mot utveckling, produktion, innehav och användning av kemiska vapen samt om deras förstöring (346/1997) 2 §, 4 § 1 mom., 4 a § 2 och 3 mom., 4 b och 4 c §, den finska språkdräkten i 5 § 1 mom. och 5 § 4—6 mom., 8 §, 10 § 1 och 2 mom. och 11 §,

av dem 2 § sådan den lyder i lagarna 485/2007 och 793/2009, 4 § 1 mom. samt 4 a § 2 och 3 mom. sådana de lyder i lag 793/2009, 4 b och 4 c §, 5 § 5 och 6 mom. samt 10 § 1 och 2 mom. sådana de lyder i lag 485/2007 och 8 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 623/1999, samt

fogas till lagen en ny 3 a § som följer:

2 §

Myndigheter

Högsta verkställande myndighet enligt konventionen är i Finland utrikesministeriet som

svarar för den högsta ledningen av konventionens tillämpning och tillsynen över att den iakttas.

Vid Helsingfors universitet finns Verifikationsinstitutet för konventionen mot kemiska va-

pen (VERIFIN), nedan *institutet*, vilket under utrikesministeriets styrning verkar som den i artikel VII i konventionen avsedda nationella myndigheten för samarbete med Organisationen för förbud mot kemiska vapen och de övriga konventionsstaterna. Institutet bistår utrikesministeriet med sakkunnighjälp för efterlevnaden och genomförandet av bestämmelserna i konventionen samt ombesörjer genomförandet i Finland av vissa bestämmelser i konventionen så som föreskrivs i denna lag.

Närmare bestämmelser om innehållet i de uppgifter institutet har i anslutning till konventionen och som nämns i denna lag och om genomförandet av dem kan utfärdas genom förordning av statsrådet. Beaktande institutets ställning som nationell myndighet föreskrivs det om institutets förvaltning, ekonomi och eventuella andra uppgifter i institutets instruktion och arbetsordning.

Institutet har en direktion som styr och övervakar dess verksamhet. Direktionen har åtta medlemmar. Utrikesministeriet utser tre av medlemmarna, rektorn för Helsingfors universitet tre och försvarsförvaltningen en medlem. Dessutom väljer institutets personal en medlem inom sig. Direktionens mandatperiod är fyra år. Utrikesministeriet väljer direktionens ordförande och rektorn vice ordföranden.

Institutets direktion beslutar om riktlinjerna för användningen av anslag och godkänner institutets verksamhets- och driftsplaner samt verksamhets- och ekonomiberättelser.

Utrikesministeriet svarar för den exportkontroll som konventionen förutsätter. Försvarsministeriet svarar dock för de uppgifter som hör till tillämpningsområdet för lagen om export och transitering av försvarsmateriel (242/1990).

Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet är den tillståndsmyndighet som avses i 4 §.

3 a §

Definition av verksamhetsidkare

Med *verksamhetsidkare* avses i denna lag verksamhetsidkare enligt kemikalielagen (744/1989).

4 §

Verksamhet som är beroende av tillstånd

Produktion, förvärv, lagring och användning av kemikalier och utgångsämnen som finns upptagna på lista 1 i konventionens bilaga om kemikalier är tillåtet i Finland endast med tillstånd av Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet, om den sammanlagda mängden av kemikalier på lista 1 överstiger 100 gram om året för varje verksamhetsidkare och anläggning. Införsel och leverans till finskt territorium av kemikalier och utgångsämnen på lista 1 är, oberoende av mängderna, tillåtet endast med tillstånd av Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet. Sådant tillstånd krävs dock inte av institutet eller av Försvarsmaktens Tekniska Forskningsanstalt.

4 a §

Förutsättningarna för tillstånd samt tillståndsbeslutet

Tillståndsansökan ska av Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet tillställas institutet. Institutet lämnar ett sakkunnigutlåtande om huruvida ansökan uppfyller förutsättningarna för beviljande av tillstånd.

Beslut om beviljande av tillstånd ska fattas utan dröjsmål, dock senast 14 dygn från det att Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet har mottagit institutets utlåtande och en utredning som är tillräcklig för beviljande av tillstånd.

4 b §

Deklarationsskyldighet

Verksamhetsidkare ska lämna en deklARATION till institutet, om de producerar, förvärvar, lagrar eller använder kemikalier eller utgångsämnena som nämns i lista 1, oavsett den sammanlagda årliga mängden av de kemikalier som ingår i listan. Deklarationen för respektive kalenderår ska lämnas in före utgången av januari närmast följande år.

Verksamhetsidkare ska årligen före utgången av januari lämna följande uppgifter angående det föregående kalenderåret till institutet:

1) mängderna av de på lista 2 i konventionens bilaga om kemikalier upptagna kemikalier som har producerats, hanterats, förbrukats, förts ut ur och in i landet,

2) mängderna av de på lista 3 i konventionens bilaga om kemikalier upptagna kemikalier som har producerats, förts ut ur och in i landet.

Om en verksamhetsidkare under ett kalenderår har producerat sammanlagt mer än 200 ton av någon diskret organisk kemikalie som avses i konventionens verifikationsbilaga eller över 30 ton av någon diskret organisk kemikalie som innehåller fosfor, svavel eller fluor, ska verksamhetsidkaren deklarera detta till institutet före utgången av därpå följande januari månad.

Verksamhetsidkare ska årligen senast den 15 september lämna följande uppgifter till institutet:

1) de uppskattade mängderna av de på lista 1 eller 2 i konventionens bilaga om kemikalier upptagna kemikalier som kommer att produceras, hanteras och förbrukas under det följande kalenderåret,

2) de uppskattade mängderna av de på lista 3 i konventionens bilaga om kemikalier upptagna kemikalier som kommer att produceras under det följande kalenderåret.

Genom förordning av statsrådet kan föreskrivas om innehållet i deklARATIONerna till institutet och om den utredning som ska fogas till dem.

4 c §

Skyldighet att lämna uppgifter

En verksamhetsidkare ska till institutet lämna de övriga uppgifter som behövs för övervakningen av att förpliktelserna enligt konventionen uppfylls. De uppgifter som avses i denna paragraf ska institutet inbegära skriftligt samt ange en skälig frist för lämnande av uppgifterna och i sin begäran meddela vilken konventionsbestämmelse begäran grundar sig på.

5 §

Inspektions- och tillsyns rätt

Inspektion får dock inte förrättas i lokaler som används för stadigvarande boende.

Institutet låter göra säkerhetsutredningar i fråga om inspektionspersonalen vid Organisationen för förbud mot kemiska vapen, godkänner den inspektionspersonal som Organisationen föreslår för inspektioner i Finland, representerar utrikesministeriet vid inspektioner enligt artikel VI i konventionen och närvarar tillsammans med utrikesministeriets representant vid inspektioner enligt artikel IX och föreslår vid behov för utrikesministeriet att inspektion ska verkställas i sådana fall där det uppstår misstanke om att konventionen inte har efterlevts.

Om institutet anser att det inte kan godkänna inspektionspersonal som Organisationen föreslagit eller en säkerhetsutredning, ska institutet överföra saken till utrikesministeriet för avgörande. Bestämmelser om genomförande av säkerhetsutredningar finns i lagen om säkerhetsutredningar (177/2002).

8 §

Tystnadsplikt

Från Organisationen för förbud mot kemiska vapen erhållen information som har klassificerats som konfidentiell får inte röjas eller utnyttjas i strid med konventionen. Förutom vad som föreskrivs i lagen om offentlighet i myndigheter-

nas verksamhet (621/1999) ska information som de myndigheter vilka avses i 2 § erhåller från Organisationen för förbud mot kemiska vapen och som organisationen har klassificerat som konfidentiell vara sekretessbelagd, och den får inte röjas eller utnyttjas i strid med konventionen.

10 §

Import och export av kemikalier

De kemikalier och utgångsämnen som är upptagna på lista 1 eller 2 i konventionens bilaga om kemikalier får föras in endast från stater som är parter i konventionen. Detta förbud gäller dock inte prov som institutet eller Försvarsmaktens Tekniska Forskningsanstalt tar emot efter förhandskonsultation med utrikesministeriet för undersökningar som gäller verifikation av kemikalier som omfattas av tillämpningsområdet för konventionen. De kemikalier som är upptagna på lista 1 i bilagan om kemikalier får inte föras ut eller levereras till andra stater än de som är parter i konventionen. De kemikalier och utgångsämnen som är upptagna på lista 2 får inte föras ut eller levereras till andra stater än de som är parter i konventionen, med undantag för vad som bestäms i lagen om kontroll av export av produkter med dubbel användning (562/1996) och rådets förordning (EG) nr 428/2009 om upprättande av en gemenskapsordning för kontroll av ex-

port, överföring, förmedling och transitering av produkter med dubbla användningsområden.

De kemikalier och utgångsämnen som är upptagna på lista 1 i konventionens bilaga om kemikalier får föras ut utanför Europeiska unionen och levereras till en annan medlemsstat i Europeiska unionen endast för forskningsändamål, medicinska eller farmaceutiska ändamål eller skyddsändamål med exporttillstånd av försvarsministeriet. För export och leverans av ricin och saxitoxin behövs dock exporttillstånd av utrikesministeriet. Exporttillstånd ska sökas minst 45 dygn före den tilltänkta tidpunkten för utförelse eller leverans.

11 §

Tillsynsmyndighetens beslut och föreskrifter

Om en verksamhetsidkare bryter mot bestämmelserna i 4 §, kan utrikesministeriet eller tillsynsmyndigheten, dock inte det institut som nämns i 2 § 2 mom., förbjuda verksamhetsidkaren att fortsätta sitt mot bestämmelserna stridande förfarande eller ålägga verksamhetsidkaren att i övrigt uppfylla sina i bestämmelserna angivna förpliktelser.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Helsingfors den 28 september 2010